

Divat és stílus a 19.században

- 1789-es francia polgári forradalom hatása
- egyszerűbb anyagok, pamut, posztó uralta
- nemzeti színek is megjelentek
- előtérbe került a nemesség körében is a népviselet, és az abból inspirálódott ruhák.

Die Moden des XIX. Jahrhunderts 1865 Les Modes du XIX. Siècle.

THE NEWEST FASHIONS FOR SPRING & SUMMER MANTLES
Expressly designed for the "Englishwoman's Domestic Magazine"
The Garments Illustrated in this Coloured plate may be seen & purchased at
MRS. FARMER & ROGER'S Establishment 171-173-175 & 179 REGENT ST. LONDON W.
MAY 1863

Die Moden des XIX. Jahrhunderts 1864 Les Modes du XIX. Siècle.

A XIX. század divatjai.

Női divat

- ❖ Leginkább az asszonyok férjei sikerességének hirdetése
- ❖ Második ipari forradalom, fonás és szövés gépiesítése (olcsó)
- ❖ Számos korábbi stílusból merítettek, s keverték elemeket
- ❖ Nem volt alsószoknya, nem voltak zsebek, csak picit táskák

(Ezeket a darabokat méretük miatt nevetségesnek, franciául ridicule-nek nevezték - ebből származik a ma is használatos retikül kifejezés.)

- ❖ elhagyták a fűzőket és az alsóneműket

A hatalmas frizurákat felváltották a monumentális kalapok.

A színházigazgatóknak például intézkedéseket is kellett hozniuk, hiszen sok néző nem látott a hölgyek fejfedőitől.

Emiatt dobtak piacra 1885-ben olyan női kalapokat, amelyek a férfiakéhoz hasonlóan könnyen összenyomhatóak voltak, így a nők az előadás alatt kényelmesen az ölükben tarthatták.

1787
Magazin des Modes

Hippique

Warda

Avril

Férfi divat

- ❖ Kissé színpadias katonai egyenruhából kialakult öltözködés
- ❖ A hétköznapiakban a sötét színű frakk, világos nadrág, csizma, lapos talpú kamásnis cipő
- ❖ Sétabot, lovaglópálca, zsebóra és óralánc.
- ❖ Míg a nők egyre cicomásabban öltözködtek, addig a férfiak ruhátára egyszerűsödött, gazdagságukat pedig hölgyeik ruháján keresztül mutatták meg
- ❖ Általánossá vált az öltöny viselése
- ❖ Fapapucs, matrónnadrág

A század közepétől
visszatér a hatalmas
szoknya- darázsderék
sziluettje
(neorokokó / neobarokk)
A század közepén nem
számított ritkaságnak a 10
méteres körméretű ruha sem.

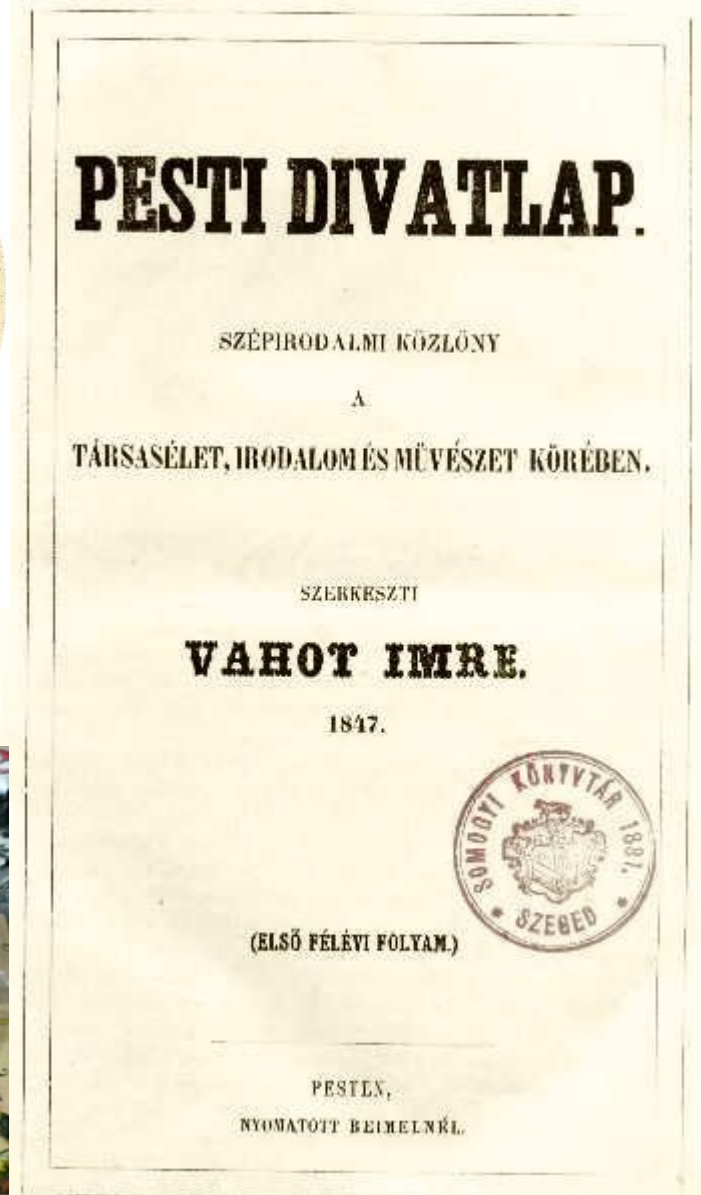
A század vége felé
pedig a harangszoknyák
uralmát megdöntötték a
karakters hátsók, a
hatalmas alsószoknyák,
hajtások, húzások divatja.
(Krinolin, abroncs-szoknya,
fűző)

Ahogy közeledett a
század vége,
úgy szűkültek az abroncsok,
és a hangsúly a hátsókra
teződött át.
(Fenekpárnák, turnőr,
fardagály)

Nyomdaipar

- Gépesítés
- Első irodalmi divatlapok
- Divatmellékletek a női olvasóknak
- Magyarországon 1860 és 1873 között jelent meg a Pesti Hölgydivatlap
- A Pesti Divatlap például 1844 és 1848 között hetente megjelenő lap volt, megszűnése után Budapesti Divatlap címmel jelent meg.

*Nefelejts Délibáb
Gombostű.
Magyar Bazar
Divatcsarnok*

SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS DIVATKÖZLÖNY.

Pest 1861, június 4-én.
Megjelen minden kedden egy ívnyi beltartalommal és borítékkal.
Id. fel. szerkesztő: Szabó Richárd. Lakása: Nádor-utca Oszwald-ház.

23. szám.

Előfizetési díj: félévre 5 frt, egész évre 10 frt o. é.
Előfizetheti: Emich Gusztáv kiadónál, barátok tere 7-dik szám alatt és minden cs. kir. postahivatalnál.

Csillagászati levelek Laurához.

VI.

Láttál-e már szép májusi korányt, midőn a keleti égen oly szendepir terül el, mint a szerelmes ara arcza, ha völgyéne közeledését sejtí? A keleten előmlő pir az ég vörösgényének közeledését jelenti. Sajátos ünnepélyesség látszik körülünk uralgani. A lombok közt bujdoszó szellő suttogása, a levelek zizegése s a csalogány dala dicsőítő hymnusa olvad össze, üdvözlendő a láthatár szegélyén kigyulandó első napsugarat. Ezenben fenséges méltósággal emelkedik föl az „ég királya”: fényzősne előnti a láthatárt s lángsugara az ég könyveiben, a harmathat fűdenek! Főlséges tünemény egy ily májusi reggeli! Mi azonban, bármí jól esnek is a szívnek, ne merengjünk a körülünk előmlő bájban, hanem jegyezzük meg magunknak a pontot, hol a napot fölemelkedni látók. Ezt megtevé, átengedheted magadat az andalgásnak, hallgathatod a főlázilló pacsirta dalát, a csalogány méla énekét; megleheted, mint szikkadnak föl a harmatesőppök a nap lángosokjai alatt, épen mint a bánatos lányka szeméből eltűnnek a bú gyöngyei, ha hosszú távollét után ismét ott pihen szem-egén kedvesének lángtekintete....

Közeledik az est. A nap nyugaton alább és alább süllyed.... leáldozik.... a pirosuló felhők bíbor szemfődet borítanak följe s a tavaszi virány gyermekei harmatgyöngyöket sírnak utána. Itt az alkony. Jegyezd meg a helyet, hol a nap lement. — Láttuk tehát, hogy a nap is, mint a csillagok, keleten jő föl, körivet ír le a láthatár fölött s nyugaton le száll; de ha keleti és nyugati pontjait több napon át szemmel tartjuk, csakhamar tapasztalni fogjuk: hogy míg a csillagok keleti és nyugati pontjainak nem változtatják, e z már néhány napnyi idő múltán észrevehetőleg északra távolodott el ama helyektől, melyeken minap megfigyelésünkör fölkel és lenyugodott.

Hagyjuk a tavaszt virágaival, zengő ligeteivel, röplünk a képelem szárnyán vissza egy csöndes decemberi éjbe, vessük szemünket az ég sötét bársonyára.... körülöttünk minden oly halottias, oly szomorú, de fön:

Andalító a csillag
Szép szomorúsága....
Mint egy könyes pillantás, úgy
Esik le sugára.... (Lisznyai.)

Éjfel van, a szellemek órája. Andalogunk a világegyetem szellemével. Ha megfigyeljük életnyilvánulatait, annyi mint ha társalognánk vele, mintha titkainak fátályolt elmeigetűk. — Főnragyog a délkörben ismerősünk a szép Orion, tehát vele épen átellenben alsó delelésben van a nap. Újév kezdetén a gyönyörű csillagzat 11 órakor metszi a délkört, február elején pedig már esti kilencezkor, tovább minden hónap elején mintegy 30 foknyira halad előre nyugat felé, úgy hogy Martius

közepén éjfélokör öve már lenyugszik. Mig Orion ekkép nyugatnak siet, utána mindig más más keletibb csillagok delelnak éjfélokör, melyek szintén követik annak nyugat felé tartó haladását; tehát az éjnek bizonyos órájában az évek külön-külön részeiben más-más csillagtömbök tűndöklőnek az égen. A göncz-körülékről tudjuk, hogy soha sem hagyják el a láthatárt, hanem csak pályájoknak más és más pontját fogják elfoglalni. Vegyük e fontos tüneményt, mely az éjnek a külön évszázadokban ugyszólva különböző tájképi tekintetet ad, szorosabban vizsgálóra.

Mondám, hogy dec. közepén éjfélokör delel Orion, a láthatár alatt ugyanakkor a nap. Január elején már 11 órakor a délkörben van a szép csillagzat, a napnak tehát még egy óráig kell haladnia, hogy alsó delelésbe juthasson. Mivel egy óra alatt az órákör, vagy, a mi egyre megy, a benne levő csillag, 15° fut meg, a szóban forgó tüneménynél kettő lehetséges, t. i. vagy Orion sietett a félhónap alatt előre nyugat felé 15 fokkal, vagy pedig a nap jött ez idő alatt ugyanannyival a csillagzat elé, azaz: kelet felé. — Vizsgáljuk e tüneményt még egyféle-képen, hogy annál világosb, tisztább fogalmat legyünk róla. Naplemente után tekints a nyugati égre s jegyezz meg magadnak az irányban, ha az est már annyira haladt, hogy látható, valami csillagot; ha ezt nap nyugta után huzamosb ideig mindennap figyelemmel kíséred, nem sokára észre veszed, hogy mindig közelebb áll a naphoz s végre ennek fényzősnebe temetkezik. Nem sok idő múlva, ha napkelte előtt figyeled meg az eget, ugyanazon csillagot kibontakozni látod a nap fényköréből s napról napra inkább távolodni tőle, azaz: korábban kelni. — Itt ismét tapasztalók, hogy a csillagok a nap elé tartanak nyugati s töle távolodnak szintén ezen irányban, de mivel a csillagoknak nyugat irányú haladása merőben csalódáson alapszik, az észleltük tüneményt a napnak kelet felé tartó haladásából kell magyaráznunk, azaz: a nap megy nyugatról keletre. E haladása naponként körülbelül 1° tesz, egy foknak megfutására pedig 4 időpercz kell; innen van, hogy a csillagnap körülbelül 4 perczcel rövidebb. Később látni fogjuk, hogy ezen haladás is csak szemcsalódás, hanem egyelőre fogadjuk el valóságul, mert úgy könnyebben tájékozhatandjuk magunkat a tünemények sorozatában.

A napnak keletről nyugatra és nyugatról keletre történő napi haladását következőleg teheted magad előtt még világosabbá. Ismered, tudom, a műeszes földgömböket, melyek segélyével a földrajzt szokták tanulni; ezeken mind láthatók a körök, melyeket az égre mint óra- és egyenközű köröket képzelünk. Ez a gömb képezze az eget; valamelyik órákőre pedig gondolkodj egy legyet, ez legyen a nap. A rézabroncs, melyben a gömb fordul, helyettesíti láthatárunk délkörét. Az órákört s rajta a legyet a délkör alá gondolván, megindítjuk mind a kettőt. A gömböt, mint a hogy az ég fordul, forgásba tesszük keletről

Pest 1862.

10-dik szám

Június 8-án.

FENNT ÉS ALANT.

Irta:

Tompa Mihály.

El s jár a nap dicső fenséggel,
Sugárait terjeszti széllyel.
Fényt, életet s bőséget ontván
E millió arany csatornán.
S midőn leszál ágys házába:
A halovány hold lép nyomába,
S az éjszakában, felragyognak
Seregei a csillagoknak.
Mérhetlen a szám... és a távol
Honnan titkos lényök világol;
Törvény, rend és erő mivolta
Nem változott s egy, kezdet óta.
— Mily nagy s örök a menny!

A rét mosolyg, — a zseme zöldbe
Virtó himzet van beszöve;
Bornak, kenyérnek szülő anyja:
Halom s tér áldását mutatja.
Itt kútfejjel buzognak s a fák
Virággal és gyümölcseivel rakvak,
Ott szárnyas réppen, esőrtet a vad

A vadonban melyet szél zaklat.
S míg a tenger szük medenczében
Forr, hánylóldik szörnyűképen,
Hogy zúg, zeng a mélyes padlan:
Hegyek megállnak mozdulatlan.
— Mily dús, kies a föld!

Es a mi csak van a világon
Nagy, szép s erős: névén csudalom...
A föld kincsét, az égnek titkát,
S gyönyört ad minden mit szemem lát.
Van-e magasztos érzet ennél:
Hogy míg szemem lát: lelkeim eszmél?
Es fenn s alant, — röptve szárnya,—
Megy tartományról, tartományra.
S a szót, mit a mindenség hallat:
— Szólván mint a vész vagy fuvalat, —
Megértem, — és a hang szívemből
Élő beszédbe visszazendül.
— Mily boldog az ember!

1877. Magyar Bazár :
“Amíg valaki járni tud,
addig nincs elegánsan
öltözve.”

HOUSE DRESS.

Köszönjük szépen a figyelmet!